

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Taubera, soudkyně Aleny Pavlíčkové a soudce Vadima Hlavatého ve věci

žalobkyně: [redacted], IČO: [redacted]
sídlem Konečného náměstí 2, Brno

proti
žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**
sídlem Vyšehradská 16, Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2016, č.j. MSP-216/2015-OSD-ENA/27

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2016, č.j. MSP-216/2015-OSD-ENA/27 (dále jen jako „napadené rozhodnutí“), kterým žalobkyni jako soudní exekutorce vytkl nedostatky spočívající v nedůvodných průtahích dle § 7a zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „exekuční řád“), a dále se domáhala uložení povinnosti

žalovanému do 15 dnů od právní moci rozsudku vyrozumět předsedu Městského soudu v Brně a Exekutorskou komoru ČR o rozhodnutí.

2. Z předloženého správního spisu soud zjistil následující, pro věc podstatné skutečnosti.
3. Dopisem ze dne 26. 2. 2015, který byl žalovanému doručen dne 3. 3. 2015, požádala paní [REDAKCE] (dále jen jako „povinná“) o zahájení „disciplinárního řízení“ proti žalobkyni, kterým by ji zavázal k úhradě materiální i morální újmy způsobené povinné vedením protiprávního exekučního řízení proti její osobě.
4. Ke stížnosti se žalobkyně vyjádřila tak, že byla pověřena vedením exekuce od r. 2004. Povinné byla neúspěšně doručována výzva k úhradě s usnesením o nařízení exekuce, dne 12. 8. 2004 však došlo třetí osobou bez prokázání se plnou mocí a sdělení dalších skutečností k úhradě dlužné částky a vyčíslených nákladů exekuce k datu výzvy. Jelikož však povinná nesdělila svou adresu, nebylo dosud usnesení o nařízení exekuce ani výzva v právní moci a exekuce nemohla být ukončena. Dne 22. 2. 2005 se žalobkyně obrátila na Městský soud v Brně s návrhem na ustanovení opatrovníka povinné, ten však jejímu návrhu nevyhověl, v roce 2009 proto žalobkyně povinné ustanovila opatrovníka, k ukončení však nemohlo dojít, jelikož došlo ke změně DPH a zvýšení nákladů exekuce. Po změně pravidel doručování bylo usnesení o nařízení exekuce doručeno povinné fikcí a nabylo právní moci, poté byla na povinné vymáhána částka na hotových výdajích ve výši 3 500 Kč a rozdíl v DPH. Až v r. 2014 byl zjištěn účet povinné a byl vydán exekuční příkaz. Po odepsání částky z účtu povinné se tato e-mailem a telefonicky ozvala, na e-mail jí tak byl doručen na vědomí příkaz k úhradě nákladů exekuce, proti němuž podala námitky. Těmto námitkám bylo vyhověno a příkaz byl zrušen. Ačkoliv pokračování v exekuci bylo zaviněno povinnou, žalobkyně rozhodla o vrácení vymožené částky na rozdíl hotových výdajů a rozhodla novým příkazem o náhradě nákladů exekuce. Povinná nesdělila žalobkyni doručovací adresu a je s ní komunikováno výhradně e-mailem. I proti novému příkazu k úhradě nákladů exekuce podala povinná námitky, jelikož jí však nebyl řádně doručen, nemohla žalobkyně předložit spis exekučnímu soudu k rozhodnutí.
5. Na základě sdělení žalobkyně žalovaný vyrozuměl přípisem ze dne 14. 4. 2015 povinnou, že postup žalobkyně nevybočoval z běžného rámce vedení exekuce, žalovaný nezaznamenal nezákonnost nebo rozpor s ustanoveními exekučního řádu a postup žalobkyně odpovídal zásadám vedení exekučního řízení, o tomto vyřízení byla uvědomena i žalobkyně.
6. Na základě nesouhlasu povinné s vyřízením stížnosti žalovaný požádal žalobkyni o další vyjádření ve věci, a to ke konkrétním dotazům žalovaného. K tomu žalobkyně ve vyjádření ze dne 24. 8. 2015 uvedla, že s ohledem na to, že po vymožení vznikaly další hotové výdaje se zjišťováním adresy povinné a s ustanovením opatrovníka, byl příkaz k úhradě nákladů exekuce zaslán účastníkům až po vymožení zbývajících hotových výdajů. Stávající příkaz k úhradě nákladů exekuce byl po telefonátu povinné ze dne 1. 12. 2014 zrušen, aniž by byl doručován, a o nákladech exekuce bylo rozhodnuto novým příkazem, a to s nižší výší hotových výdajů, proto byla vymožená částka povinné vrácena. Městský soud v Brně o návrhu žalobkyně na ustanovení opatrovníka nerozhodl a zaslal jí pouze obecný pokyn, který byl následně vložen do spisu. Doručování na e-mail povinné je dle žalobkyně neúčinné a dokumenty byly doručovány pouze na vědomí. Povinná dle žalobkyně doručovací adresu nesdělila,

pouze na obálce uvedla adresu odesílatele a tuto uvedla i v e-mailu bez kvalifikovaného certifikátu. Na tuto adresu bylo povinné doručováno, avšak doručenka se žalobkyni vrátila až 2. 6. 2015, dne 8. 6. 2015 tak spis mohl být předložen soudu k rozhodnutí o námitkách povinné. Částka 6 176 Kč byla ve spise řádně vedena jako uhrazená. Žalobkyně nakonec doplnila, že chtěla zvolit lidský přístup, mohla přitom vše doručit opatrovníkovi, její odměna navíc byla Městským soudem v Brně snížena na 1 500 Kč, povinné tak byla vrácena ještě částka 1 815 Kč.

7. K další žádosti žalovaného o vyjádření žalobkyně dodala, že částka byla sice vymožená v roce 2004, avšak exekuce nebyla pravomocně nařízena, jelikož se povinné nedařilo doručovat. Po doručení usnesení o nařízení exekuce s doložkou od exekučního soudu žalobkyně rozdělila zaplacenou částku na náhradu hotových výdajů, jelikož v mezidobí vznikly náklady další. Reálné hotové výdaje byly na povinné vymáhány, ale následně o nich nebylo v novém příkaze k úhradě nákladů exekuce rozhodováno a byly povinné vráceny. Oprávněný v tomto exekučním řízení, Magistrát města Brna, souhlasil s vyplacením vymožené částky až při skončení exekučního řízení. Výpočet hotových výdajů vycházel z propočtu Exekutorské komory, zaslaného žalovanému.
8. Žalovaný vydal dne 24. 5. 2016 napadené rozhodnutí, v němž po provedeném šetření shledal u žalobkyně pochybení spočívající v nedůvodných průtahích, a to těchto: 1) Žalobkyně sice požádala u Městského soudu v Brně o ustanovení opatrovníka a ten jí přípisem ze dne 2. 3. 2005 sdělil, že má povinnost ustanovit opatrovníka sama, toho však žalobkyně ustanovila až usnesením ze dne 13. 2. 2009, tedy po čtyřech letech. 2) Žalobkyně vydala dne 13. 2. 2009 příkaz k úhradě nákladů exekuce, který však doručila oprávněnému až dne 5. 12. 2014 a opatrovníku povinné dne 18. 12. 2014. 3) Žalobkyně vydala dne 4. 12. 2014 nový příkaz k úhradě nákladů exekuce, který doručila opatrovníku povinné dne 18. 12. 2014 a zároveň jej zaslala i na e-mail povinné. Povinná podala proti příkazu dne 18. 12. 2014 v listinné podobě námitky, tyto však byly předloženy soudu až dne 8. 6. 2015. Žalovaný měl za to, že vyčkávání žalobkyně na doručení příkazu k úhradě nákladů exekuce na adresu povinné v Polsku bylo zbytečným formalismem, jelikož příkaz byl doručen jejímu opatrovníku a povinná se s ním prokazatelně seznámila, protože proti němu podala námitky. Povinná navíc sdělila žalobkyni svou adresu v Polsku již v podaných námitkách proti příkazu k úhradě nákladů exekuce ze dne 18. 12. 2014, žalobkyně se však o doručení příkazu pokusila až dne 12. 3. 2015. Žalovaný proto dospěl k závěru, že v exekuci došlo k několika časově významným a bezdůvodným průtahům a došlo z důvodu chyb žalobkyně k nárůstu délky exekučního řízení. Naproti tomu uzavřel, že majetková sféra povinné z důvodu jejího pobytu v zahraničí nebyla vážně postižena a nejzávažnější průtah je již prekludován. Žalovaný vyhodnotil průtahy jako porušení § 46 odst. 1, § 2 a § 88 odst. 3 exekučního řádu, čl. 5 odst. 1 Pravidel profesní etiky a pravidel soutěže exekutorů a čl. 36 a násl. Listiny základních práv a svobod a tyto nedostatky žalobkyni vytkl dle § 7a exekučního řádu s tím, že o výtce byl vyrozuměn předseda Městského soudu v Brně a předseda kontrolní komise Exekutorské komise ČR.

II. Argumentace účastníků

9. Žalobkyně v žalobě nejprve namítla, že Městský soud v Brně o její žádosti o ustanovení opatrovníka nerozhodoval, na obecnou žádost o vyjádření k ustanovení opatrovníka odpověděl obecným přípisem, že exekutor si má opatrovníka ustanovit

sám, přičemž tento pokyn byl do spisu dodatečně založen. Až následně tak žalobkyně opatrovníka ustanovila, ačkoliv s názorem soudu nesouhlasila.

10. Dále namítla, že po vymožení částky dle výzvy jí vznikaly další hotové výdaje se zjišťováním adresy povinné a ustanovením opatrovníka, příkaz k úhradě nákladů exekuce tak byl účastníkům zasílán až po vymožení zbývajících hotových výdajů. Příkaz byl vydán v době, kdy sazba DPH činila 19 %, zdanitelné plnění však nastává až právní mocí příkazu. Povinná se s žalobkyní telefonicky spojila až 1. 12. 2014 a sdělovala, že částka již byla uhrazena a svou adresu sdělila oprávněnému. Na to žalobkyně původní příkaz k úhradě nákladů exekuce, který nebyl doručován účastníkům, zrušila a vydala nový příkaz za účelem uklidnění povinné a skončení exekučního řízení, kde již náklady na hotových výdajích byly v nižší výši.
11. Dále žalobkyně namítla, že neporušila žádná ustanovení právních předpisů a je pouze trestána za právní názor, dle něž je před předložením spisu soudu k rozhodnutí o námitkách proti příkazu k úhradě nákladů exekuce nutné mít vykázano doručení příkazu účastníkovi řízení, který již není neznámého pobytu, a doručení opatrovníkovi tak nemůže být považováno za řádné. Žalobkyně bezprostředně po vykázaní doručení spis soudu předložila, činila tedy potřebné úkony bez zbytečného odkladu, nikoli s průtahy. Pokud by postupovala formálně v souladu s právními předpisy, vůbec by s povinnou nekomunikovala, vše by doručila ustanovenému opatrovníkovi a exekuční řízení by ukončila, čímž by naopak mohla povinnou zkrátit na jejích právech. K průtahům tak nedošlo.
12. V další žalobní námitce žalobkyně uvedla, že žalovaný nedodržel základní zásady činnosti správního orgánu, a to konkrétně § 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen jako „správní řád“). Žalovaný má v případě kárného postihu, což je i výtku, seznámit před vydáním výtky dotčenou osobu se svým právním názorem, aby se měla možnost vyjádřit nejen k tvrzení stěžovatele, ale i k úvahám a zjištěním žalovaného, jinak je rozhodnutí překvapivé a žalobkyni je znemožněno uplatnit svá práva, a to tím spíše, že neprobíhá klasické správní řízení.
13. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Dle žalovaného nelze zdůvodnění žalobkynina prodlení s ustanovením opatrovníka akceptovat, jelikož Městský soud v Brně dopisem ze dne 2. 3. 2005 udělil žalobkyni jasný pokyn a to, že nebyl adresován k dané spisové značce, není relevantní. Žalobkyně nepostupovala v souladu s § 46 exekučního řádu, když opatrovníka v přiměřené době neustanovila.
14. Žalovaný dále uvedl, že původní příkaz k úhradě nákladů exekuce byl vydán ve stejný den, tj. 13. 2. 2009, kdy byl ustanoven povinné opatrovník, žalobkyně tedy mohla tento příkaz doručit ustanovenému opatrovníku.
15. Dále doplnil, že povinná se s novým příkazem k úhradě nákladů exekuce prokazatelně seznámila, jelikož proti němu podala písemně námitky doručené žalobkyni. Vyčkávání na doručení příkazu na adresu povinné v Polsku je tak zbytečným formalismem. I tak by se ale žalobkyně dopustila průtahů, jelikož povinná adresu sdělila již v podaných námitkách ze dne 18. 12. 2014 a žalobkyně se pokusila příkaz doručit až 12. 3. 2015.
16. K námitce žalobkyně ohledně porušení § 4 správního řádu žalovaný uvedl, že v průběhu řízení žalobkyně na zjištěné skutečnosti i na požadavky žalovaného reagovala vícekrát, výkon dohledu tak byl prováděn v součinnosti s ní a byl jí dán

dostatečný prostor k vyjádření a zdůvodnění postupu. Dle žalovaného nelze poté, co je exekutorovi poskytnut dostatečný prostor pro zdůvodnění postupů a je získán dostatek podkladů pro rozhodnutí, dovozovat další povinnost žalovaného v předběžném seznámí exekutora s jeho závěry před udělením samotné výtky.

17. Na to žalobkyně reagovala ve své replice ze dne 10. 10. 2016 tak, že žádné ustanovení exekučního řádu neporušila a žalovanému nepřísluší posuzovat, zda se žalobkyně dopustila nepřipustného formalismu. V době ustanovení opatrovníka a vydání příkazu k úhradě nákladů exekuce činily náklady jinou výši než ve výzvě, přičemž nebyly dosud vymoženy, nemělo tedy smysl příkaz rozesílat účastníkům, když by se navíc jednalo o doručování ryze formální. Pokud by žalobkyně postupovala tak, jak tvrdí žalovaný, povinná by již neměla možnost podat proti příkazu námitky, navíc ustanovení opatrovníka nebylo předmětem výtky žalovaného. Výtka je účelová, jelikož povinná nebyla jejím postupem nijak poškozena, naproti situaci, kdy by postupovala podle názoru žalovaného. Jelikož je výtka svou povahou sankční a žalobkyně svůj postup v exekučním řízení žalovanému zdůvodňovala, byla pro ni udělená výtka překvapením, žalovaný neseznámil žalobkyni před udělením výtky se svými závěry a nevyzval ji, aby k nim vyjádřila, zvláště když proti udělení není opravný prostředek.

III. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

18. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházejí přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu (§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., správní řád soudní, ve znění pozdějších předpisů – dále jen jako „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
19. Soud o žalobě rozhodl v souladu s § 51 s. ř. s., neboť oběma účastníkům byla doručena výzva k vyjádření, zda souhlasí s rozhodnutím bez jednání, spolu s poučením, že nevyjádří-li se do dvou týdnů od doručení této výzvy, má se za to, že souhlas byl udělen, přičemž žalobkyně s rozhodnutím bez jednání souhlasila a žalovaný se k výzvě nevyjádřil.
20. Dle § 7a exekučního řádu, ve znění účinného do 31. 8. 2015, drobné nedostatky v exekuční a další činnosti exekutora nebo drobné poklesky v chování ministerstvo, Komora nebo předseda okresního soudu exekutorovi písemně vytkne.
21. Dle § 46 odst. 1 exekučního řádu, ve znění účinném od 1. 11. 2009, (pověřený) exekutor postupuje v exekuci rychle a účelně; při tom dbá ochrany práv účastníků řízení i třetích osob dotčených jeho postupem.
22. Dle § 46 odst. 2 exekučního řádu, ve znění účinném od 1. 11. 2009, (pověřený) exekutor činí i bez návrhu úkony směřující k provedení exekuce. Exekutor vede exekuci až do vymožení pohledávky a jejího příslušenství nebo vynucení jiné vymáhané povinnosti, nákladů exekuce a nákladů oprávněného; tím bude exekuce provedena. Úkony a rozhodnutí exekutora a exekučního soudu jsou evidovány v exekučním spise, který vede exekutor v listinné nebo v elektronické podobě.
23. Dle § 88 odst. 3 exekučního řádu může účastník řízení podat u exekutora proti příkazu námitky do 8 dnů od doručení. Pokud exekutor v plném rozsahu námitkám nevyhoví, postoupí je bez zbytečného odkladu soudu (§ 45), který o námitkách rozhodne do 15

dnů. Případné vyjádření k námitkám adresované soudu exekutor doručí také tomu, kdo námitky podal.

24. Soud se nejprve zabýval jednotlivými námitkami žalobkyně vůči posouzení skutků, v nichž žalovaný shledal pochybení žalobkyně spočívající v nedůvodných průtazích, přičemž ve shodě se žalovaným dospěl k závěru, že žalobkyně v daných případech v předmětném exekučním řízení postupovala v rozporu s ustanoveními exekučního řádu.
25. Ačkoliv v případě průtahů se jmenováním opatrovníka povinné, kdy žalobkyně obdržela pokyn Městského soudu v Brně již v roce 2005, ale opatrovníka ustanovila až v roce 2009, již došlo k zániku odpovědnosti žalobkyně za dané provinění, toto pochybení mělo zásadní vliv na další skutečnosti, které byly žalobkyni žalovaným vytčeny. Povinné byly neúspěšně doručovány výzva k úhradě a usnesení o nařízení exekuce, v mezidobí však došlo k uhrazení vymáhané pohledávky i stávajících nákladů exekuce, povinná tedy uhradila vymáhanou pohledávku včas a dobrovolně (srov. nález Ústavního soudu ze dne 5. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 52/08), a to dokonce před tím, než usnesení o nařízení exekuce vůbec nabylo právní moci. Pokud by tedy žalobkyně postupovala v souladu s exekučním řádem, tj. ustanovila žalobkyni opatrovníka a doručila by mu veškeré dokumenty, které bylo třeba doručit žalobkyni, včetně příkazu k úhradě nákladů exekuce, exekuční řízení by bylo ukončeno již v roce 2005 a ke vzniku dalších nákladů by nedošlo.
26. Na výše uvedené totiž bezprostředně navazuje další, již žalovaným včasné vytčené pochybení, kterého se žalobkyně dopustila tím, že sice vydala v roce 2009, a to v souvislosti s ustanovením opatrovníka žalobkyni, příkaz k úhradě nákladů exekuce, tento však doručila až v roce 2014, resp. původní příkaz z roku 2009 vůbec nedoručovala, po telefonátu s povinnou na počátku prosince 2014 jej zrušila a nový příkaz k úhradě nákladů exekuce doručila opatrovníku žalobkyně až dne 18. 12. 2014. Žalobkyně sice namítala, že po vymožení částky jí vznikaly další hotové výdaje, proto příkaz zaslala až po vymožení těchto dalších hotových výdajů, k takovému postupu však neměla žádný důvod, jelikož jej mohla zaslat již po únoru 2009 ustanovenému opatrovníkovi, jak správně uvedl žalovaný. K průtahům zde tak prokazatelně došlo. Pokud by tak žalobkyně učinila už v době po pravomocném ustanovení tohoto opatrovníka, nebyla by důvodná ani námitka ohledně odlišné výše daně z přidané hodnoty v době zdanitelného plnění, které nastává právní mocí příkazu, neboť v době od 1. 5. 2004 do 31. 12. 2009 byla výše této daně stejná, a to 19 %, až od 1. 1. 2010 došlo ke zvýšení na 20 % a od 1. 1. 2013 pak na současných 21 %. Soud pak k tomuto dodává, že pokud by žalobkyně postupovala řádně a nevynaložila neúčelné náklady, které následně požadovala po povinné, nemusela by přistupovat k vymáhání těchto zbývajících výdajů a tím k prodlužování exekučního řízení. To, že si svého pochybení byla vědoma, ostatně ukazuje i sama skutečnost, že původní příkaz k úhradě nákladů exekuce po telefonátu s povinnou z vlastní iniciativy zrušila a vydala nový příkaz, v němž náklady exekuce snížila tak, aby byly pokryty částkou, kterou povinná prostřednictvím třetí osoby uhradila již v roce 2004. Na rozdíl od žalobkyně nemá tedy soud za to, že postup žalobkyně byl veden vstřícností k povinné, a proto by toto mělo být zohledněno při posouzení, zda je postup žalobkyně vůbec pochybením.
27. Důvodnými pak neshledal soud námitky ani vůči posouzení posledního pochybení, a to opožděnému postoupení námitek povinné exekučnímu soudu k rozhodnutí. Soud

v tomto případě musí přisvědčit žalobkyni, že v prosinci 2014 již bylo zcela zřejmé, že důvod pro ustanovení opatrovníka, tj. že povinná je neznámého pobytu, odpadl, neboť povinná s žalobkyní komunikovala a žalobkyni bylo z jejich korespondence známo, kde se zdržuje. Pokud tedy žalobkyně doručovala povinné na známou adresu nový příkaz k úhradě nákladů exekuce, řídila se legitimním právním názorem, že tento příkaz musí být povinné v nastalé situaci doručen a nepostačuje doručení opatrovníkovi, ačkoliv povinná již krátce po zaslání příkazu k úhradě nákladů exekuce, které učinila žalobkyně na vědomí e-mailem, podala proti tomuto námitky. I tak však k průtahům prokazatelně došlo, jelikož žalobkyně se sice již z písemně zaslaných námitek povinné ze dne 18. 12. 2014 dozvěděla, že povinná se zdržuje na adrese v Polsku, pokusila se však na tuto adresu doručovat až 12. 3. 2015, tedy téměř tři měsíce poté, co znala adresu povinné. Žalovaný tak správně posoudil, že se žalobkyně při takovém postupu dopustila pochybení v podobě neodůvodněných a časově významných průtahů.

28. Vzhledem k výše uvedenému tedy soud uzavírá, že žalovaný se dostatečně zabýval všemi skutečnostmi, které byly zjištěny ze shromážděných podkladů, jeho úvahy jsou logické a závěr o pochybeních žalobkyně spočívajících v průtazích a tím o porušení § 46 odst. 1 a § 88 odst. 3 exekučního řádu je odůvodněný. Námitky žalobkyně proti posouzení jejích jednotlivých pochybení žalovaným proto soud shledal neopodstatněnými.
29. Dále se soud zabýval námitkou porušení § 4 správního řádu žalovaným.
30. Předně je nutno zabývat se povahou samotné výtky a postupem, který předchází jejímu udělení. V rozsudku ze dne 27. 11. 2015, č.j. 4 As 173/2015 – 31, Nejvyšší správní soud konstatoval, že *„výtka je svou povahou nejmírnějším stupněm kárného opatření (v obecném smyslu slova), jehož účelem je možnost flexibilně postihnout ty nedostatky, jež svojí menší závažností neodůvodňují zahájení kárného řízení. Výtka není tak závažným opatřením jako snížení platu či odvolání z funkce – nepostihuje majetek či svobodu, ale toliko čest, čímž se podobá důtce. Uložená výtka je do jisté míry formalizovanou informací o tom, že došlo ze strany exekutora k určitému pochybení. (...) Přestože je výtka opatřením svou povahou blízkým kárnému opatření napomenutí či důtky, zároveň se jedná i o manažerský nástroj předsedy soudu, vedoucího státního zástupce či dohledových orgánů, který umožňuje zejména udržovat disciplínu a pracovní morálku v rámci justice, řešit drobná pochybení nebo napravovat nesprávné metodické postupy.“* Samotný postup udělení výtky je tak spíše neformálním a neřídí se ustanoveními části druhé a třetí správního řádu, přesto je nutno s ohledem na dopad do právní sféry exekutora trvat na tom, aby byla zachována některá práva takto postihované osoby proti případné libovůli správního orgánu. Na vydání výtky se tak vztahují základní zásady činnosti správních orgánů, nyní výslovně zakotvené v § 2 až § 8 správního řádu z roku 2004 (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2015, č.j. 4 As 173/2015 – 31).
31. Jedním z práv, která musí být v rámci procesu udělení výtky dle § 7a exekučního řádu zachována, je tedy možnost exekutora řádně uplatnit svá práva a oprávněné zájmy a vyjádřit se k namítaným skutečnostem ve smyslu § 4 správního řádu, správní orgán je naproti tomu povinen poskytovat mu přiměřená poučení a seznamovat jej s průběhem řízení. V usnesení rozšířeného senátu ze dne 10. 7. 2018, č.j. 9 As 79/2016 – 41, (v řízení týkajícím se výtky udělené státnímu zástupci) Nejvyšší správní soud v tomto smyslu

uvedl, že „pokud orgán dohledu shledá, že zjištěné pochybení odpovídá definici drobného nedostatku nebo poklesku ..., namítaný postup státnímu zástupci, soudci, notáři nebo soudnímu exekutorovi formálně vytkne. V případě státních zástupců a soudních exekutorů tak musí dohledový orgán učinit bezpodmínečně v písemné podobě; u soudců a notářů může příslušný orgán dohledu výtku udělit i ústně, ovšem musí o ní současně vyhotovit kvalifikovaný záznam, v němž budou uvedeny všechny rozhodné skutečnosti proto, aby výtka formálně mohla vyvolat účinky překážky věci rozhodnuté (tj. záznam musí zejména obsahovat podrobný popis skutku). V obou případech – jak u výtky udělené písemnou formou, tak i u výtky učiněné ústně spolu s písemným záznamem o ní – však dohledový orgán musí svůj postup řádně zdůvodnit a s udělením této výtky dotčeného státního zástupce, soudce, notáře nebo soudního exekutora rovněž seznámit. Předpokladem pro takový postup je ovšem možnost předešlého „slyšení“ dotčené osoby, v němž se může vyjádřit k vymezenému skutku. Kárné provinění jakožto „etalon“ pro posuzování drobných nedostatků a poklesků je koncipováno jako zaviněné jednání či chování. Dovodit subjektivní stránku bude nezbytné i v případě udělení výtky. Vyjádření osoby, jíž má být výtka udělena, byť rovněž neformálně učiněné, ale z praktických důvodů zachycené a zaznamenané, je tedy důležité pro správné vymezení skutku a jeho právního posouzení v ukládané výtce.“

32. Soud však v tomto případě dospěl k závěru, že práva žalobkyně byla zachována. Ze správního spisu plyne, že žalobkyni byla opakovaně dána možnost vyjádřit se, a to jak k jednotlivým výhradám, které proti ní uplatnila ve své stížnosti a v reakci na její prvotní vyřízení povinná, tak k dotazům, které na ní v této souvislosti vznesl žalovaný. Zjištěná pochybení, které žalovaný žalobkyni vytkl, přitom vycházela právě ze stížnosti povinné, přijaté žalovaným dne 3. 3. 2015, a nesouhlasu povinné s vyřízením její stížnosti ze dne 4. 5. 2015. Poučovací povinnost žalovaného v daném řízení zároveň nemůže nabývat takového rozsahu, jako v běžném správním řízení vedeném dle části druhé a třetí správního řádu. Nejvyšší správní soud v již výše citovaném usnesení ze dne 10. 7. 2018, čj. 9 As 79/2016 – 41, připomněl, že „efektivní využívání výtky vedoucím či dohledovým orgánem je totiž myslitelné právě a pouze za podmínky, že zůstane zachována určitá neformálnost jejího ukládání. Vytýkané pochybení v chování či v práci bývá zpravidla evidentní, nevyžaduje rozsáhlé a složité zjišťování a výchovný účinek ukládané výtky je podtržen tím, že orgán ukládající výtku reaguje bezprostředně a rychle.“ Aby byla tato bezformálnost, bezprostřednost a rychlost zachována, nelze trvat na formalistickém dodržování postupů, které jsou obsahem běžného správního řízení, zejména § 36 odst. 3 správního řádu. Žalobkyně je navíc práva znalou osobou a podstata pochybení, která jí byla vytýkána, jí proto musela být známa. Veškeré listiny, které byly podkladem rozhodnutí žalovaného, jí byly zaslány (písemnosti doložené povinnou), nebo jí byly známy z vlastní činnosti (exekutorský spis). S ohledem na výše uvedené tedy byla žalobkyně dostatečně informována a poučena o postupu žalovaného a měla možnost se s jednotlivými skutečnostmi zjištěnými v průběhu postupu vedoucího k uložení výtky seznámit a vyjádřit se k nim. K porušení § 4 správního řádu proto nedošlo.
33. Soud proto ani tuto námitku žalobkyně neshledal opodstatněnou.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

34. Na základě výše uvedeného tedy soud žalobu dle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

35. O náhradě nákladů rozhodl soud dle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jelikož žalobkyně byla v řízení neúspěšná a žalovanému žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 11. prosince 2019

Milan Tauber
předseda senátu